

Videreførelse af den boligsociale indsats i Mimerskvarter

Folketinget har i forbindelse med Parallelsamfunds aftalen besluttet at reducere Landsbyggefondens årlige tilskudsramme til boligsociale helhedsplaner i udsatte boligområder fra 240 til 140 mio. kr. årligt. Som følge deraf bliver en række helhedsplaner rundt omkring i landet nedlagt, mens andre bliver lagt sammen og får beskåret deres hidtidige støtte.

Landsbyggefonden har meddelt de involverede boligorganisationer (VIBO, AAB og 3B), at den boligsociale indsats i Mimerskvarteret ikke kan videreføres som selvstændig helhedsplan, når den nuværende helhedsplan udløber med udgangen af februar 2022. Landsbyggefonden anerkender dog, at der er behov for en boligsocial indsats i kvarteret og vil derfor fortsat bidrage økonomisk, men i mindre omfang end hidtil og under forudsætning af, at indsatsen lægges ind under en anden helhedsplan.

De tre boligorganisationer har på denne baggrund ønsket, at Mimerskvarter-afdelingerne kommer til at indgå i den boligsociale helhedsplan *Nørrebrobyggerne*.

Nørrebrobyggerne består i dag af fem boligafdelinger på Indre og Ydre Nørrebro under boligorganisationerne AKB København (Lundtoftegade og Titanparken), fsb (Blågården og Prater) og HAB (Lundtoftegården). Nørrebrobyggerne administreres af KAB og løber i en fireårig periode til udgangen af 2024.

Boligafdelingerne i Mimerskvarter

Afdelingerne ligger i kvarteret omkring Mimersgade på Ydre Nørrebro. De er opført fra slutningen af 1970'erne til slutningen af 1980'erne. De har tilsammen 795 lejligheder og rummer i alt ca. 2100 beboere.

Afdelingerne er:

- VIBO's afdeling 108 Bogtryknergården på Heimdalsgade, Fenrisgade og Hamletsgade.
- VIBO's afdeling 127, Runddelen I-II, på Jagtvejen og Thorsgade
- VIBO's afdeling 142, Bagergården, på Mimersgade og Nannasgade
- VIBO's afdeling 147 på Thorsgade
- 3B's afdeling 24, Rådmandsbo, på Rådmandsgade og Mimersgade
- AAB's afdeling 58 på Tagensvej og Heimdalsgade

De fleste af afdelingerne ligger indenfor de udsatte byområder, udpeget i regi af Politik for Udsatte Byområder, på Ydre Nørrebro, jf. definitionerne i Politik for Udsatte Byområder (2017). Bogtryknergården og Bagergården ligger tæt op ad de udsatte byområder, og har jævnfør nedenstående tabel en beboersammensætning, der kan resultere i udsathed, især ift. arbejdsmarkedstilknøytning og uddannelsesniveau.

I forhold til boligministeriets ghetto-kriterier ser de enkelte afdelingers beboersammensætning således ud:

Afdeling nr.	Antal husstande	Andel indvandrere og efterkommere >50 pct.	Gennemsnitsindkomst ift. regionen < 55 pct.	Grundskole højeste fuldførte udd. > 60 pct.	Udenfor arbejdsmarkedet > 40 pct.	Dømte > 2,03 pct.
VIBO 108	140	69,6	53,5	59,5	25,4	3,37
VIBO 127	258	58,5	61,4	53,2	27,8	1,75
VIBO 142	80	69,2	58,5	68,7	26,6	1,53
VIBO 147	Diskretioneret, data ej tilgængelige					
3B 24	52	61,9	65,3	48,2	17,6	-
AAB 58	229	50,5	63,2	46,4	20,9	2,82

Afdelingerne slår ud på etnicitetskriteriet, og VIBO's afdeling 108 slår tillige ud på såvel indkomst- som kriminalitetskriteriet og er også meget tæt på uddannelseskriteriet. Afdelingen ville med andre ord være på boligministeriets ghetto-liste, hvis den havde rummet 1.000 beboere eller flere.

I alle afdelinger er uddannelsesniveauet generelt lavt. Andelen af beboere (i alderen 30-59 år), der har grundskolen som højeste fuldførte uddannelse svinger således mellem 46 og 68 %.

Boligsociale udfordringer

Boligafdelingerne i *Os fra Mimerskvarter* har på en række parametre oplevet en positiv udvikling de seneste år. Det ses på tallene, men det mærkes også i arbejdet. Der er flere frivillige kræfter, som gør noget godt for området, bestyrelserne er blevet stærkere og mere velfungerende. Problemer med unge, der hænger ud og har en problematisk adfærd, er også blevet væsentligt mindre. Men der er forskelle mellem afdelingerne, og der er grupper af især lidt yngre drenge i enkelte afdelinger, som der fortsat bør være skærpet opmærksomhed på, så problemerne ikke eskalerer. Oftest kommer disse unge drenge fra familier, der har brug for ekstra støtte.

På trods af de positive tendenser, så er der helt overordnet set fortsat en række boligsociale udfordringer i Mimerskvarter, som også kendetegner boligafdelingerne i *Nørrebrobyggerne* – familier der mistrives, børn der socialt og fagligt klarer sig dårligt i skolen, unge der ikke får sig en uddannelse, svag arbejdsmarkedstilknøytning, misbrugsproblemer og kriminalitet.

Det er afgørende at sætte ind overfor de børn i afdelingerne, der mistrives og får sociale problemer, som risikerer at forfølge dem ind i ungdommen og voksenlivet. Statistiske data for boligområdet fra Landsbyggefondens og Københavns Kommune giver en række indikationer:

- Der iværksættes dobbelt så mange flere børnefaglige foranstaltninger (§ 52 sager) i Mimerskvarteret som i resten af kommunen. I løbet af 2019 (2020) blev der startet en eller flere sager på 3 % af børnene mod 1,5 % i kommunen
- Børnenes karaktergennemsnit dansk og matematik i 9. kl. lå i 2019 nede på 4,9 mod 6,9 i kommunen
- Mange børn er ikke i dagtilbud. Af de 1-2-årige er 31 % ikke indmeldt. For de 3-5-årige er det 15%.

De børn, der mistrives, kommer typisk fra socialt udsatte familier – ofte de allermest udsatte familier, hvor den eller de voksne af forskellige grunde ikke magter at give børnene den nødvendige støtte og omsorg. Familiemedarbejderen i den nuværende helhedsplan møder disse familier. Fælles for familierne er, at forældrene som regel har flere af de velkendte risikofaktorer – mangler uddannelse, har en svag eller ingen tilknytning til arbejdsmarkedet, lever af overførselsindkomster og har svært ved at få økonomien til at hænge sammen. I nogle tilfælde kombineret med misbrugsproblemer og kriminalitet.

Der er med andre ord brug for en helhedsorienteret, sammenhængende og mangesidet indsats overfor både børn og voksne for at styrke familierne i hverdagen.

- Blandt de voksne i alderen 18 – 29 år har 17,7 % af beboerne grundskolen som højest fuldførte uddannelse, men det i kommunen som helhed kun er 7,6 %
- Blandt de 18 – 64-årige lever 9,2 % af kontanthjælp, mens det i kommunen som helhed kun er 3,3 %

Uddannelse er for de fleste unge nøglen til at få det liv, de drømmer om. Det er adgangsbilletten til arbejdsmarkedet og afgørende for, at de klarer sig bedre i livet end deres forældre. Og flere unge får sig faktisk en uddannelse, men der er stadig for mange unge fra boligområdet, som enten ikke kommer i gang med en uddannelse eller dropper ud af uddannelsessystemet igen og snubler på tærsklen til voksenlivet. Nogen ender med at hænge fast i kontanthjælpssystemet, enkelte starter en kriminel løbebane.

Det er ofte børn, der tidligt sakkede bagud i skolen. Som nævnt lå karaktergennemsnit i dansk og matematik helt nede på 4,9 ved 9. klasses afgangsprøve i 2019, og gennemsnitstallet dækker ydermere over en mindre gruppe af *bogligt meget svage* unge. Deri ligger selvfølgelig *en del* af forklaringen på, at det kan være svært at gennemføre en uddannelse. Det faglige fundament er ganske enkelt for ringe.

Men når nogle unge har svært ved at få sig en uddannelse, handler det ikke *kun* om manglende skolekundskaber. Når helhedsplanens medarbejdere er i kontakt med disse unge, så møder de ofte unge, der i det hele taget har svært ved at begå sig – de mangler hverdagskompetencer, de har ringe tro på egne evner, de keder sig og de savner anerkendelse.

Man må derfor *både* gøre en indsats for at styrke forældrenes evne til at støtte deres børn i opvæksten og tilbyde de unge hjælp til at finde deres vej ind i uddannelsessystemet, styrke deres faglige og sociale kompetencer, booste deres selvtillid og tro på egne evner,

Indsatser

Det vil være relativt let at inkorporere Mimerskvarter i *NørreBrobyggerne*, fordi de to helhedsplaner langt hen ad vejen har haft den samme metodiske tilgang til det boligsociale arbejde.

Både i *Os fra Mimerskvarter* og hos *NørreBrobyggerne* er familierne i boligområdet det helt centrale omdrejningspunkt for indsatsen, og sådan skal det fortsat være. Erfaringen er, at når man kan hjælpe familien til at fungere godt, og forældrene bliver i stand til at yde deres børn den nødvendige støtte og omsorg, så er der rigtig gode chancer for, at børnene trives og klarer sig godt i skolen og senere i livet. Forældrene vil rigtig gerne støtte deres børn, men de mangler ofte grundlæggende viden om, hvordan de bedst gør det. Hos *NørreBrobyggerne* er det boligsociale viceværter, der er nøglemedarbejdere i denne indsats i tæt samspil med kommunale familierådgivere. Hos *Os fra Mimerskvarter* har man i dag en familiemedarbejder ansat til opgaven. Titlen er forskellig, men funktionerne er langt hen ad vejen de samme.

Det er tydeligt, at der stadig er mange familier i Mimerskvarter, som har brug for meget hjælp og støtte. Derfor skal den familieorienterede tilgang, som helhedsplanen de seneste otte år haft stor succes med, fastholdes.

Også i tilgangen til udsatte unge er der store ligheder mellem de to helhedsplaner. Begge steder handler det om at få rykket de unge væk fra gadelivet og ind i mere positive livsbaner. Det handler om at etablere fællesskaber, hvor unge får mulighed for sammen at skabe aktiviteter til glæde for både dem selv og andre unge i boligområdet, og hvor de samtidig lærer noget om sig selv og andre unge. *NørreBrobyggerne* arbejder meget bevidst med, at de boligafdelinger, der indgår i helhedsplanen, trods mange umiddelbare ligheder, også er forskellige – har en forskellig kultur, forskellige udfordringer og forskellige potentialer og ressourcer. Ligesom der naturligvis også er forskelle i graden og karakteren af social udsathed blandt beboerne.

Derfor er der et forskelligt mix af indsatser i helhedsplanens forskellige boligområder. Og når Mimerskvarter bliver en del af *NørreBrobyggerne* vil det også her være de konkrete udfordringer og behov i kvarteret, der vil være styrende for, hvilke indsatser der gennemføres, og hvor højt de vægtes. Men der vil i alle tilfælde være tale om indsatser, der er nøje beskrevet i den allerede godkendte helhedsplan for *NørreBrobyggerne*,

De aktiviteter, der vil blive udbredt til Mimerskvarter, og som vil udgøre fundamentet for den fremtidige indsats i kvarteret, er:

- **Helhedsorienteret familierådgivning:** Et bredt tilbud om rådgivning og særligt tilrettelagte aktiviteter for udsatte børnefamilier. Skal styrke forældrenes evne til at støtte og vejlede deres børn i forhold til institutioner, skole og uddannelse m.v. Omfatter tilbud til forældre om anonyme samtaler, forældregrupper sammensat efter behov, brobygning til offentlige myndigheder og aktiviteter målrettet børnefamilier (mødregupper, sommerferie for familier, familiekøkken etc.). Gennemføres i et tæt samarbejde med familierådgivningen i Socialforvaltningens Borgercenter Børn og Unge. Indsatsen er detaljeret beskrevet i *NørreBrobyggerne*'s delaf-tale for indsatsområdet "Uddannelse og livschancer".

- **Boligsociale viceværter:** Allround-støtte til sociale-, restance- og klagesager og brobygning til det kommunale hjælpesystem. Skal støtte udsatte beboere i deres kontakt med systemet og give dem træning i at begå sig i systemet. Involverer en bred paillette af kommunale aktører, afhængig af beboerens konkrete problemstillinger. Tæt samarbejde med Socialforvaltningens Borgercenter Voksne (Boligrådgiverne). Indsatsen er detaljeret beskrevet i NørreBrobyggernes delaftale for indsatsområdet "Sammenhængskraft og medborgerskab".

I tillæg til disse to grundlæggende indsatser vil unge fra Mimerskvarter få adgang til indsatser, som allerede er etableret i regi af NørreBrobyggerne, og som gennemføres på tværs af boligområderne. Det drejer sig om:

- **Vejledning for unge om fritidsjob og uddannelse:** Skal hjælpe udsatte unge til et fritidsjob og med at finde deres vej ind i uddannelsessystemet og fastholde motivationen undervejs. Omfatter særlige fritidsjobforløb i samarbejde med den socialøkonomiske virksomhed FRAK samt vejledning og brobygning til uddannelsessystemet. Gennemføres i samarbejde med bl.a. Børne og Ungdomsforvaltningen (UU-rådgivningen), Socialforvaltningens Borgercenter Voksne (Ungementorer) og Socialforvaltningens Center for Forebyggelse og Rådgivning (Københavnerteamets opsøgende vejledning). Indsatsen er detaljeret beskrevet i NørreBrobyggernes delaftale for indsatsområdet "Uddannelse og livschancer".
- **Brobygning til foreningslivet:** Skal sikre, at flere børn og unge deltager i fritids- og foreningslivet og derigennem fremme deres deltagelse i forpligtende fællesskaber. Omfatter guidning til fritidslivet, særligt tilrettelagte indsatser, der introducerer børn og unge til de fritidsudbydere, der findes i lokalområdet, pop-up aktiviteter, feriecamps og særlige indsatser for at give børn en tidlig foreningsstart. I en række af aktiviteterne medvirker unge brobyggere fra kvarteret, ansat i helhedsplanen. Gennemføres i samarbejde med bl.a. Kultur- og Fritidsforvaltningen (pop-up, feriecamps, FritidsGuiderne KBH m.m.), Børne og Ungdomsforvaltningen (Aktive Børn i Forening). Indsatsen er detaljeret beskrevet i NørreBrobyggernes delaftale for indsatsområdet "Kriminalitetsforebyggelse".
- **Lærende ungefællesskaber:** Retter sig mod unge i alderen 15-25 år og tilbyder unge mulighed for at udvikle aktiviteter med afsæt i deres egne ønsker og forudsætninger for deltagelse. Sigter på at styrke unges evne til at indgå i fællesskaber og deres tro på egne evner. Gennemføres i samarbejde med lokale institutioner, foreninger og NGO'er. Indsatsen er detaljeret beskrevet i NørreBrobyggernes delaftale for indsatsområdet "Sammenhængskraft og medborgerskab".

Organisering

Den eksisterende boligsociale indsats i NørreBrobyggerne er bygget op omkring en basemodel med en base (hovedbasen) i Lundtoftegade og to baser i hhv. Titanparken og på Blågårdsplads. Modellen foreslås udvidet med yderligere en base i Mimerskvarter.

Til hver base er tilknyttet en fast boligsocial vicevært, som er den gennemgående person i forhold til beboerne i det pågældende område. De boligsociale viceværter er nøglemedarbejdere i den familierettede indsats og skal bl.a. sikre et tæt samspil om indsatsen med de lokale kommunale

aktører – ikke mindst de familierådgivere, der er *Nørrebrobyggernes* faste samarbejdspartnere og fysisk er til stede i boligområderne.

Styringsmæssigt ligger *Nørrebrobyggerne* under bydelsbestyrelsen for Bispebjerg og Nørrebro.

For at sikre et godt samspil med de lokale kommunale aktører i dagligdagen, er det besluttet at etablere to faglige følgegrupper:

- En følgegruppe, der samler de centrale aktører omkring *Nørrebrobyggernes* helhedsorienterede familieindsats
- En følgegruppe på tværs af helhedsplanerne på Nørrebro med fokus på samarbejdet omkring de særligt udsatte unge

Der er etableret en politisk følgegruppe for de beboervalgte fra de boligafdelinger, der indgår i *Nørrebrobyggerne*. Følgegruppen holder årlige udviklings- og visionsseminarer.

Videre proces

Landsbygefonden stiller i dette tilfælde ikke krav, om at der skal udarbejdes en egentlig prækvalifikationsansøgning, ligesom der heller ikke skal udarbejdes en ny helhedsplan for *Nørrebrobyggerne* i forbindelse med Mimerskvarter-afdelingernes indtræden i helhedsplanen.

Mimerskvarter skal blot indskrives i den eksisterende helhedsplan for *Nørrebrobyggerne*. Herudover skal *Nørrebrobyggernes* budget udvides med de midler, Landsbygefonden vil bidrage med, samt den lokale medfinansiering fra boligsiden og kommunen. Kravet om lokal medfinansiering er uændret på minimum 25 %.

Beboerne i Mimerskvarter skal godkende afdelingernes deltagelse i *Nørrebrobyggerne* efter de gældende beboerdemokratiske regler. Sideløbende skal der ske en politisk godkendelse i Københavns Kommune.

Økonomi

Budgetudvidelsen er baseret på, at *Nørrebrobyggerne* etablerer den ovenfor nævnte fjerde base i Mimerskvarter-projektets nuværende projektkontor (eller eventuelt i andre egnede lokaler i Mimerskvarter), og at medarbejderstaben i *Nørrebrobyggerne* udvides med to medarbejdere:

- En boligsocial vicevært, der skal være den gennemgående medarbejder i forhold til beboerne i Mimerskvarter og skal indgå i *Nørrebrobyggernes* team af boligsociale viceværter og kommunale familierådgivere
- En boligsocial medarbejder, der skal have et særligt fokus på at inddrage og koordinere samarbejdet med eksterne aktører og beboerdemokratiet, og skal herudover indgå i de beskrevne projekter sammen med de øvrige boligsociale medarbejdere i *Nørrebrobyggerne*.

Budget (i 1.000 kr.)

En del af indsatsen i 2022 vil blive finansieret af restmidler fra den igangværende helhedsplan i Mimerskvarter. Herudover vil Nørrebrobyggernes budget for perioden 1. marts 2022 til 31. december 2024 blive udvidet som følger:

	Budget
Løn, pension m.v. (2 medarbejdere)	2.957
Husleje (basen i Mimerskvarter)	184
Ledelse og personaleadm.	159
IT/PC/mobil-pakke	90
Kurser m.v.	48
Aktivitetsmidler - ungeindsatser (herunder løn til unge brobyggere og samarbejdsprojekter med FRAK)	220
Aktivitetsmidler – helhedsorienteret familieindsats	180
Lokale kontorholdsudgifter	90
TMF-koordinering (timer kapitaliseret)	72
I alt	4.000

Finansiering (i 1.000 kr.)

Baseret på, at Landsbyggefonden bidrager med 75%. Resten finansieres ligeligt mellem kommunen og boligsiden.

		I alt
Landsbyggefonden		3.000
Københavns Kommune - kontant medfinansiering + TMF-timer, i alt		500
VIBO (509 lejemål = 64 %)	320	
AAB (232 lejemål = 29 %)	145	
3B (54 lejemål = 7 %)	35	
Boligsidens andel i alt (795 lejemål = 100 %)	500	500
I alt		4.000